

แคลเซียมคาร์บอเนต

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จัดทำเอกสาร
เรื่อง “**แคลเซียมคาร์บอเนต**” ขึ้น เพื่อเผยแพร่ความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกิดของแคลเซียมคาร์บอเนต การใช้ประโยชน์
รวมทั้งสถานการณ์ของแคลเซียมคาร์บอเนต ให้ผู้อ่านได้รับทราบโดยทั่วไป

โดยเอกสารฉบับนี้ได้มีการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับ “**แคลเซียมคาร์บอเนต**”
ไว้อย่างครบถ้วน ได้แก่ การเกิดของแคลเซียมคาร์บอเนต ปริมาณสำรองแหล่งที่นับ
กรมวิธีการผลิตแคลเซียมคาร์บอเนต ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนต
การผลิต การใช้ประโยชน์ การนำเข้า - ส่งออก ราคาผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนต
สถานการณ์แคลเซียมคาร์บอเนตต่างประเทศ รวมทั้งแนวโน้มของแคลเซียมคาร์บอเนต

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้
จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ແຄລເຊີຍມຄາຣບອນເຕ

ພິມປັດທຶນທີ 1 ພ.ສ. 2547

ຈໍານວນ 1,000 ເລມ

ຈັດກຳໂດຍ :

ຝ່າຍຂ່າຍອໍານວຍກາຮັດແລະປະຊາສັນພັນທີ

ສໍານັກງານເລຂານຸ່ງກາຮຽມ

ກຣມອຸດສາຫກຮຽມພື້ນຖານແລະກາຮັດເໜືອງແຮ

ຖະນະພະຮະມາກີ່ 6 ເຂດຮາຊເທິງ ກຣູງເທິງ 10400

ໂທຮສພທ 0 2202 3555 ແລະ 0 2202 3565

ໂທຮສາ 0 2644 8746

www.dpim.go.th

e-mail : pr@dpim.go.th

ຂອຂອບຄຸນ :

ຄຸນມະຍຸງ ປະລາວງຕີ ກລຸມເສເຮຍຮູກົງແຮ່ແລະອຸດສາຫກຮຽມພື້ນຖານ ສໍານັກພັດທະນາແລະສົ່ງເສີມ

ຄຸນອຣຍຸງວັດນ ວັດນວຮຣຄນ ກລຸມວິສາກຮຽມແລະຄວາມປລອດກັຍ ສໍານັກເໜືອງແຮແລະສັນປການ
ທີ່ໃຫ້ກາຮັດສັນບສັນນຸ່ມດ້ານຂໍ້ມູນ

ພິມທີ : ບຣິ່ນທັກ ປະຊານ ຈຳກັດ

สารบัญ

□ การเกิดของแคลเซียมคาร์บอเนต	4
1. หินкар์บอเนต	4
2. แร่แคลไชต์	5
3. หินปูนสังเคราะห์	5
□ ปริมาณสำรองแหล่งหินปูน	6
- ปริมาณสำรองหินปูน	6
- ปริมาณสำรองแร่แคลไชต์	6
□ กรรมวิธีการผลิตแคลเซียมคาร์บอเนต	6
1. แคลเซียมคาร์บอเนตชนิดบดจากธรรมชาติ	6
2. แคลเซียมคาร์บอเนตชนิดตกผลึก	6
□ พลิตกันท์แคลเซียมคาร์บอเนต	7
1. ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตชนิด GCC	7
2. ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตชนิด PCC	8
□ การผลิต	8
□ การใช้ประโยชน์	9
- การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตในอุตสาหกรรมกระดาษ	10
- การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตในอุตสาหกรรมสี	10
- การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตในอุตสาหกรรมพลาสติก	11
- การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตในอุตสาหกรรมยาง	11
- การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตในอุตสาหกรรมอื่นๆ	11
□ การนำเข้า	12
□ การส่งออก	13
□ ราคาพลิตกันท์แคลเซียมคาร์บอเนต	14
□ สถานการณ์แคลเซียมคาร์บอเนตต่างประเทศ	15
□ แนวโน้ม	16
□ บรรณานุกรม	16

แคลเซียมคาร์บอเนต

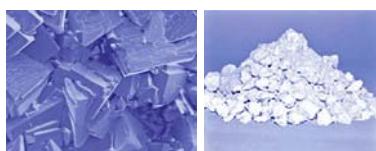
นายรังสรรค์ บำรุงคง
บรรณกุลวัฒน์ วัฒนธรรม

แคลเซียมคาร์บอเนตเป็นวัตถุดิบขั้นกลางที่ผลิตจากหินปูนในอุตสาหกรรมกลางน้ำ และนำไปใช้เป็นวัตถุดิบสำเร็จรูปในอุตสาหกรรมปัลยาน้ำ ด้วยคุณสมบัติเฉพาะของแคลเซียมคาร์บอเนตที่ไม่เป็นพิษ มีความขาวและความสว่างสูง จึงนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น ใช้เป็นตัวเติมเต็ม (Filler) และตัวเพิ่มปริมาณ (Extender) ในอุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมสี อุตสาหกรรมพลาสติก พีวีซี และอุตสาหกรรมยาง ใช้เป็นส่วนผสมในยาสีฟัน ผงซักฟอก ยา และเวชภัณฑ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังใช้ในการผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ สายหุ้มโทรศัพท์ วนน้ำหุ้มสายไฟ ปากกา ยางลบ ถุงมือ และแวนเดา เป็นต้น

แคลเซียมคาร์บอเนต (Calcium Carbonate) มีสูตรเคมี CaCO_3 ส่วนประกอบทางเคมีประกอบด้วย CaO ร้อยละ 56 และ CO_2 ร้อยละ 44 มีความแข็ง 3 ความถ่วงจำเพาะ 2.71 สามารถดูดซึมน้ำได้เมื่อมีก๊าซcarbon dioxide (CO_2) น้ำที่มี CaCO_3 จะลายอยู่เรียกว่าหัวกระดังและจะแตกตะกอนเมื่อเสีย CO_2 ออกไปเป็นตัน แคลเซียมคาร์บอเนตเป็นสารประกอบที่มีลักษณะต่างกันหลายอย่าง แต่ลักษณะจะมีชื่อเรียก โดยเฉพาะชื่อของแร่ที่ประกอบด้วยแคลเซียมคาร์บอเนต เรียกว่า แวร์แคลไซด์ (Calcite) หรือแคลสปาร์ (Calspar) ซึ่งเป็นรูปแบบที่ธรรมชาติที่สุดของแคลเซียมคาร์บอเนตที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ หลักของแคลไซด์ มีหลายชนิดทำให้มีชื่อเรียกแตกต่างกัน เช่น ดือกหูสปาร์ (Dogtoothspar) ไอซ์แลนด์สปาร์ (Iceland Spar) เนลเอ็ดสปาร์ (Nailhead Spar) และชาตินสปาร์ (Satin Spar) เป็นต้น

การเกิดของแคลเซียมคาร์บอเนต

ลักษณะการเกิดของแคลเซียมคาร์บอเนตแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. หินคาร์บอเนต (Carbonate Rocks)

หินคาร์บอเนต หมายถึง หินตามธรรมชาติที่ประกอบด้วยแคลเซียมคาร์บอเนต (CaCO_3) เป็นส่วนใหญ่ เป็นแคลเซียมคาร์บอเนตที่เกิดเองตามธรรมชาติในรูปของแร่ประกอบหิน ซึ่งสามารถแบ่งตามลักษณะของการเกิดได้ 3 ชนิด

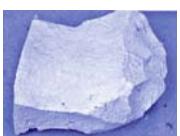
1.1 หินตะกอนคาร์บอเนต (Sedimentary Carbonate Rocks)

การจำแนกชนิดของหินทางธรณีวิทยาของหินคาร์บอเนตขึ้นอยู่กับลักษณะการเกิดของแร่องค์ประกอบ ได้แก่

หินปูน (Limestone) เป็นหินตะกอนซึ่งมีส่วนประกอบส่วนใหญ่เป็นแคลเซียมคาร์บอเนต (CaCO_3) ซึ่งเกิดขึ้นในรูปของแคลไซด์ (Calcite) หรือบางครั้งจะอยู่ในรูปของอะโกรไนต์

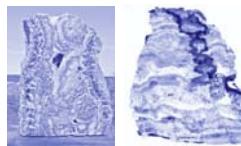
(Aragonite) ซึ่งทั้งสองชนิดมีสูตรทางเคมีเหมือนกัน แต่มีรูปทรงลักษณะต่างกัน โดยโลไมร์ต ($\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$) เป็นแร่อีกชนิดหนึ่งที่พบมากในทินปูน โลไมร์ต ส่วนมากจะเกิดการแทนที่โดยปฏิกิริยาของแมกนีเซียมในรูปสารละลายที่เพิ่มขึ้นในทินปูน ในบรรดาหินตะกอนทั้งหมด ประมาณร้อยละ 20 เป็นหินปูนหรือโลไมร์ตหรือผสมกันระหว่างสองชนิดนี้ รวมกับสิ่งเจือปนต่างๆ

ชาลค์ (Chalk) เป็นหินปูนร่วนเนื้อละเอียดเกิดในน้ำดื่มน้ำกร่อยด้วยชาากสัตว์ในทะเล

มาแรล (Marl) เป็นหินปูนเนื้อร่วนเกิดในทะเลสาบ ซึ่งได้แคลเซียมคาร์บอนเดจาร์หารหรือหินน้ำผุ

ตราเวอร์ทีน (Travertine) เป็นหินปูนที่มีเนื้อหาลายแบบขั้นอยู่กับแอลลัสแห่งที่เกิดจากแม่น้ำและน้ำตกที่มีหินปูนหล่อหลอมลงมา หรือเป็นหินน้ำผุ หรืออ่อนนุ่มและมีรูพรุนซึ่งเรียกว่า Calcareous Tufa ซึ่งตราเวอร์ทีนส่วนใหญ่จะเกิดจากการถูกผลักดันย่างรวดเร็วของแคลเซียมคาร์บอนเดตรอบๆ น้ำพุร้อน

1.2 หินอัคนีcarbonate (Igneous Carbonate Rocks)

เป็นลักษณะพิเศษของหินอัคนีที่มีการรบกวนเป็นส่วนประกอบหลัก แม้จะมีปริมาณน้อย แต่ในบริเวณที่ขาดแคลนหินคาร์บอนเดตสามารถนำมาใช้ทดแทนได้เป็นอย่างดี

1.3 หินแปร carbonate (Metamorphic Carbonate Rocks)

เป็นหินปูนหรือโลไมร์ตที่มีการจัดเรียงรูปลักษณะใหม่ ซึ่งที่รู้จักกันดีคือหินอ่อน (Marble) ซึ่งเกิดจากความร้อนและความกดดันจากไฟฟ้า

2. แร่แคลไซต์ (Calcite)

แร่แคลไซต์ (Calcite) หรือ แคลสปาร์ (Calspat) เป็นแคลเซียมคาร์บอนเดตที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ ผลึกของแคลไซต์มีหลายชนิดทำให้มีชื่อเรียกต่างกัน เช่น ดิอกทุรัสปาร์ ไอร์แลนด์สปาร์ เนลເຊດສປາර์ และชาดินสปาร์ แร่แคลไซต์ปกติจะมีสีขาวหรือไม่มีสี แต่อาจมีสีอื่นๆ ได้ เช่น สีเทา แดง เขียว น้ำเงิน เหลือง ถ้ามีเมล็ดินื่นๆ ปะปน เช่น ไฟร์ต ทองแดง เป็นต้น มีสูตรเคมี CaCO_3 เช่นเดียวกับหินปูน ส่วนประกอบทางเคมีประกอบด้วย CaO ร้อยละ 56 และ CO_2 ร้อยละ 44 มีความแข็ง 3 ความถ่วงจำเพาะ 2.72 แร่แคลไซต์เมื่อทำปฏิกิริยากับกรดเกลือจะเกิดฟองฟู

3. หินปูนสังเคราะห์ (Precipitated Calcium Carbonate)

หินปูนสังเคราะห์เป็นแคลเซียมคาร์บอนเดตที่ผลิตขึ้นทั้งจากการมีปฏิกิริยาผลิตโดยตรงหรือผลิตภัณฑ์พลอยได้จากการผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ แคลเซียมคาร์บอนเดตสังเคราะห์จะมีลักษณะเป็นผงขนาดเล็ก ขนาด 0.01–15 ไมครอน มีชื่อเรียกในภาษาอังกฤษว่า Precipitated Calcium Carbonate (PCC) หรือ Recipitated Whiting

ปริมาณสำรองหินปูน

ปริมาณสำรองหินปูน

หินปูนพบอยู่โดยทั่วไปเกือบทุกภาคของประเทศไทย เนื่องจากตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแหล่งหินปูนส่วนใหญ่ที่นำไปใช้ผลิตแคลเซียมคาร์บอนेट จะอยู่ในรูปของประทานบัตรหินปูนเพื่ออุดสาหกรรมเคมี หินปูนเพื่ออุดสาหกรรมแคลเซียมคาร์บอนे�ต และหินปูนเพื่อทำปูนขาว โดยมีปริมาณสำรองประมาณ 328.2 ล้านเมตริกตัน หินปูนที่มีคุณภาพดีและมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะนำไปผลิตแคลเซียมคาร์บอนे�ตเป็นหินปูนที่มีความบริสุทธิ์สูงเมื่อองค์ประกอบของ CaO มากกว่าร้อยละ 54 หรือ CaCO_3 มากกว่าร้อยละ 97 และมีค่าลิทเทนขององค์ประกอบตัวอ่อนค่า พบนิจังหวัดสระบุรี ลพบุรี นครราชสีมา ราชบุรี ลำปางและนครศรีธรรมราช

ปริมาณสำรองแร่แคลไซซ์ต์

แร่แคลไซซ์ต์พบในหลายพื้นที่ของจังหวัดนครราชสีมา ประจำศิริขันธ์ ลพบุรี อุทัยธานี ยะลา ตาก และอุดรติดกัน มีปริมาณสำรองประมาณ 19.5 ล้านเมตริกตัน แหล่งแร่แคลไซซ์ต์ที่มีคุณภาพสูงและนิยมนำมาผลิตแคลเซียมคาร์บอนे�ต ได้แก่ แหล่งแร่ที่จังหวัดลพบุรี และจังหวัดนครราชสีมา

กรมวิธีการผลิตแคลเซียมคาร์บอนे�ต

การผลิตแคลเซียมคาร์บอนे�ตมี 2 วิธี คือ การนำแคลเซียมคาร์บอนे�ตจากธรรมชาติมาบดซึ่งเรียกว่า Ground Calcium Carbonate (GCC) และการนำแคลเซียมคาร์บอนे�ตจากธรรมชาติมาตกผลึกใหม่ เรียกว่า Precipitated Calcium Carbonate (PCC)

1. แคลเซียมคาร์บอนे�ตชนิดบดจากธรรมชาติ (Ground Calcium Carbonate : GCC)

GCC เป็นแคลเซียมคาร์บอนे�ตที่ได้จากการบดแคลเซียมคาร์บอนे�ตธรรมชาติ เช่น หินปูน (Limestone) ที่มีความขาวและความบริสุทธิ์สูง หินอ่อน (Marble) ที่เกิดจากหินปูนแปรสภาพด้วยความร้อนและความดัน ทำให้เกิดการแตกผลึกใหม่ หรือชอล์ก (Chalk) ซึ่งเป็นหินปูนเนื้อร่วนละเอียด เกิดในน้ำดื่มน้ำที่ประกอบด้วยซากสัตว์ในทะเล และแร่แคลไซซ์ต์ (Calcite) เป็นดัน กรรมวิธีในการผลิตแคลเซียมคาร์บอนे�ตมีหลายขั้นตอน การลดขนาดแร่ (Size Reduction) และการคัดขนาด (Classification) ถือเป็นหัวใจสำคัญของการแต่งแร่ในการผลิตแคลเซียมคาร์บอนे�ต โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดอนุภาคต่างๆ ตามที่ตลาดต้องการ การผลิต GCC ในประเทศไทย ส่วนใหญ่ ใช้แร่แคลไซซ์ต์ หินปูน หรือหินอ่อน เป็นวัตถุถูกดึง ซึ่งอาจได้จากการทำเหมืองเองหรือจากการรับซื้อวัตถุถูกดึง คุณสมบัติของแร่วัตถุถูกดึงที่กำหนดไว้ในเบื้องต้น คือต้องมีองค์ประกอบของแคลเซียมคาร์บอนे�ต (CaCO_3) มากกว่าร้อยละ 95 และมีความขาว (Brightness) มากกว่าร้อยละ 94

2. แคลเซียมคาร์บอนे�ตชนิดตกผลึก (Precipitated Calcium Carbonate : PCC)

การนำแคลเซียมคาร์บอนे�ตจากธรรมชาติมาตกผลึกใหม่ เรียกว่า Precipitated Calcium Carbonate (PCC) เป็นผงขนาดเล็กที่เกิดจากการแตกผลึก รูปร่างของผลึกอาจแตกต่างกันตามวิธีการผลิต แต่ส่วนใหญ่จะเป็นรูปเข็มหรือ Rhombooids ผงแคลเซียมคาร์บอนे�ตมีสีขาว ไม่มีกลิ่น ไม่มีรส เสียริ่นในอากาศ และไม่ละลายน้ำ

คุณสมบัติที่ดีของ PCC คือ มีความขาวและความบริสุทธิ์สูงกว่า GCC เพราะมีการตัดผลลัพธ์ที่ดี ไม่ต้องใช้กระบวนการ漂白 (bleaching) ก็ได้ แต่ PCC ยังมีคุณสมบัติด้านฟิลิกส์ดีกว่า เนื่องจากโครงสร้างผลลัพธ์แข็งแรงกว่า โครงสร้างและรูปแบบมีขนาดใกล้เคียงกัน รวมทั้งมีน้ำหนักเบากว่า และเข้ากันเนื้อไม่ได้เป็นวัสดุดินหลักในการทำกระดาษได้ดีกว่า GCC เพราะมีการควบคุมอุณหภูมิและความดันขณะตัดผลลัพธ์ สำหรับประเทศไทยการผลิตแคลเซียมคาร์บอนเนตส่วนใหญ่จะนำแคลเซียมคาร์บอนเนตจากธรรมชาติตามด้วยตัวเอง เนื่องจากมีขั้นตอนการผลิตที่ง่ายและไม่ต้องใช้เทคโนโลยีสูงมาก ส่วนการผลิตแคลเซียมคาร์บอนเนตโดยกรรมวิธีการตัดผลลัพธ์ มีผู้ผลิตเพียงรายเดียวซึ่งทำการผลิตแบบ Sattleelite Plant

ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนต

1. ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตชนิด **GCC** แบ่งออกได้ดังนี้

ผลิตภัณฑ์แบบ **Dry Product** เป็นผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตชนิดที่ได้จากการบดแคลเซียมคาร์บอนเนตจากธรรมชาติโดยตรง มีลักษณะเป็นผงสีขาว ขนาด 1-147 ไมครอน ความขาว (Brightness) มากกว่าร้อยละ 94 และมีองค์ประกอบทางเคมีของแคลเซียมคาร์บอนเนตมากกว่าร้อยละ 98 ใช้ในอุตสาหกรรมกระดาษ สี พลาสติก ยาง ผงชักฟอก ยาสีฟัน รวมทั้งใช้ในการผลิตปุ๋ยและอาหารสัตว์

ผลิตภัณฑ์แบบ **Coated Product** เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำแคลเซียมคาร์บอนเนตชนิดจากธรรมชาติแบบ Dry Product อนุภาคขนาด 1-15 ไมครอน มาเคลือบผิวน้ำภาค เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติบางประการให้ดีขึ้น เช่น ช่วยให้ผิวน้ำภาคเปียกได้ง่ายขึ้น (Facilitate Wetting Cut) ช่วยให้อนุภาคมีการแพร่กระจายตัว (Dispersion) ช่วยให้อนุภาคมีการดูดซึมน้ำมันลดลง (Oil Absorption) สารที่นำมาใช้เคลือบผิวมี 3 ชนิด ได้แก่ Stearic Acid, Waxes และ Chemical Agents ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตชนิดเคลือบผิว นิยมนำมาใช้ในอุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมพืช และอุตสาหกรรมยาง

ผลิตภัณฑ์แบบ **Calcium Carbonate Compound** เป็นแคลเซียมคาร์บอนเนตที่ผสมอยู่ในรูปของแข็ง ระหว่างอนุภาคแคลเซียมคาร์บอนเนตบนจากธรรมชาติ (GCC) ขนาดประมาณ 20-45 ไมครอน ร้อยละ 75-80 กับเม็ดพลาสติกร้อยละ 20-25 ผลิตภัณฑ์ที่ได้จะมีลักษณะรูปร่างเป็นทรงกลม ขนาดประมาณ 2-3 มิลลิเมตร ความถ่วงจำเพาะประมาณ 1.9-2.0 ใช้ในอุตสาหกรรมพลาสติกขึ้นรูปต่าง ๆ เช่น นำไปทำถุงปุ๋ย กระแสพลาสติก ถุงพลาสติกใส่ของ จนวนหุ้มสายไฟฟ้าชาน และห่อต่าง ๆ

ผลิตภัณฑ์แบบ **Slurry Product** หลังจากขั้นตอนการบดจะเอิดด้วยเครื่องบดบล็อกลิล์ อนุภาคของแร่จะมีขนาด 1-20 ไมครอน และจะเข้าสู่กระบวนการลลอยแร่ (Flotation) เพื่อลอยแยกลิทินต่าง ๆ ออกไป ได้แก่ ซิลิกาและเหล็กออกไซด์ วิธีนี้สามารถลดมลพิษได้ร้อยละ 50 เช่น แร่ก้อนที่เข้าสู่กระบวนการวิธีการลลอยแร่ มีสัดส่วนแคลเซียมคาร์บอนเนต (CaCO_3) ร้อยละ 96 และมลพิษร้อยละ 4 เมื่อผ่านกระบวนการวิธีการลลอยแร่ จะสามารถกำจัดลิทินออกได้ร้อยละ 2 ทำให้สัดส่วนแคลเซียมคาร์บอนเนตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 98 หลังจากนั้นจึงนำไปบดแบบเบียก เนื่องจากการบด

แบบแห้งด้วยน้ำมีลักษณะจัดจ้าน สามารถติดกับผิวได้ดี ไม่หลุดง่าย ไม่เกิน 1 ไมครอน ซึ่งถ้าต้องการบดให้ได้ขนาดเล็กกว่า 1 ไมครอน จะใช้พัลส์งานสูงมาก ไม่คุ้มค่าและไม่เหมาะสมต่อการลงทุน จึงใช้วิธีการบดแบบเปียก ซึ่งสามารถตัดได้ละเอียดถึง 0.3 ไมครอน และได้ผลิตภัณฑ์อยู่ในรูป Slurry

ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตแบบ Slurry Product นิยมใช้ในอุตสาหกรรมกระดาษ เนื่องจากตอบสนองความต้องการของโรงงานผลิตกระดาษด้านความสะดวกในการใช้งาน เมื่อบรรทุกไปถึงโรงงานกระดาษสามารถนำไปใช้งานได้ทันที ในขณะที่ผลิตภัณฑ์แบบแห้งต้องเพิ่มขั้นตอนการทำให้เป็น Slurry ที่โรงงานกระดาษอีกรอบ ก่อนนำไปใช้ในกระบวนการผลิตกระดาษ ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตแบบนี้ มีการใส่สารเคมีเพื่อป้องกันการตกตะกอน (Dispersing Agent) ของแคลเซียมคาร์บอนเนต ในระหว่างการลำเลียงขนส่งแล้วไปยังโรงงานกระดาษ โดยชนิดของสารเคมีที่ใช้มักเป็นสารเคมีชนิดเดียวกันที่ใช้ในกระบวนการผลิตกระดาษ

2. ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตชนิด PCC

ผลิตภัณฑ์ Precipitated Calcium Carbonate แบบ Slurry Product เป็นแคลเซียมคาร์บอนเนตบริสุทธิ์ มีลักษณะเป็นผงขนาดเล็ก ประมาณ 0.3-1 ไมครอน ได้จากการบดแคลเซียมชนิดจากธรรมชาติ (GCC) มาทำการตกผลึกใหม่ เพื่อให้แคลเซียมคาร์บอนเนตมีคุณภาพสูง นิยมใช้ในอุตสาหกรรมกระดาษเป็นส่วนใหญ่ จึงมักทำการติดตั้งโรงงานผลิตในโรงงานกระดาษโดยตรง เรียกว่า Sattleelite Plant ผลิตภัณฑ์ที่ได้อยู่ในรูป Slurry

ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตที่ได้จาก Sattleelite Plant นี้ไม่ต้องใส่สารเคมีเพื่อป้องกันการตกตะกอน (Dispersing Agent) ของแคลเซียมคาร์บอนเนต เนื่องจากอยู่ในรูป Slurry ที่มีความเข้มข้นของ Solid ต่ำ ด้วยจากผลิตภัณฑ์ Slurry ของ GCC ที่มีความเข้มข้นของ Solid สูง นอกจาคนี้ การขนส่งลำเลียงผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตแบบ Slurry ยังทำได้สะดวก เนื่องจาก Sattleelite Plant ติดตั้งอยู่ที่โรงงานกระดาษ สามารถต่อท่อผลิตภัณฑ์ส่งเข้ากระบวนการผลิตกระดาษได้โดยตรง ทำให้ลดเวลาในการขนส่งและลดภาระในการจัดการ ซึ่งสามารถป้องกันการตกตะกอนของผลิตภัณฑ์ได้

การผลิต

การผลิตแคลเซียมคาร์บอนเนตในเชิงพาณิชย์ของไทยมีกำลังการผลิตรวมทั่วประเทศอยู่ระหว่าง 820,000 - 1,060,000 เมตริกตัน ส่วนใหญ่เป็นการผลิตแคลเซียมคาร์บอนเนตชนิดบดจากธรรมชาติ (GCC) โดยมีผู้ผลิตรายใหญ่ 6 ราย กำลังการผลิตรวมประมาณ 700,000-900,000 เมตริกตันต่อปี ได้แก่ บริษัท สุนิธรรมอุปโภค จำกัด กลุ่มบริษัท ศิลปาทิพย์ จำกัด กลุ่มบริษัท สยามทินปูน จำกัด บริษัท แคลเซียมไบโปรดักซ์ จำกัด บริษัท อิมเมอร์สันวาก จำกัด และบริษัท ควอลิตี้ มิเนอรัล จำกัด และผู้ผลิตรายย่อยอีกประมาณ 10 ราย กำลังการผลิตรวมประมาณ 80,000 - 100,000 เมตริกตันต่อปี กลุ่มผู้ผลิตรายใหญ่จะมีเทคโนโลยีและการจัดการในการผลิตที่ดีและเป็นระบบ ดังนั้นต้องการเตรียมวัสดุคุณภาพดีเป็นจำนวนมากในการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์แคลเซียม

การบอนเดตที่มีขนาดผลึก หรือขนาดอนุภาคที่ละเอียดและมีความขาวสว่างมากตามที่ต้องการ โดยสามารถผลิตแคลเซียมคาร์บอนไดด์ตั้งแต่ผลิตภัณฑ์เกรดต่ำไปจนถึงผลิตภัณฑ์เกรดสูง ๆ ในขณะที่ผู้ผลิตรายย่อยจะมีความสามารถในการผลิตแคลเซียมคาร์บอนเดตได้เฉพาะเกรดต่ำ ๆ และมีปริมาณการผลิตไม่สูงมาก

ส่วนการผลิตแคลเซียมคาร์บอนเดตชนิดตกผลึก (PCC) ในประเทศไทยมีเพียงบริษัทเดียว คือ บริษัท ไฮเทค สเปเชียลลิตี้ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างบริษัท สเปเชียลลิตี้ มิเนอร์อล (ประเทศไทย) จำกัด กับ Mineral Technology-Inc. (MIT) ซึ่งเป็นบริษัทชั้นนำของโลกที่มีเทคโนโลยีการผลิตแบบ Sattelite Plant ที่ทำการผลิตแคลเซียมคาร์บอนเดตเพื่อป้อนวัตถุคุณภาพให้กับโรงงานกระดาษที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง โดยบริษัท ไฮเทค สเปเชียลลิตี้ จำกัด จะทำการผลิตเฉพาะผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเดตเกรดสูงในรูป Slurry เพื่อส่งโรงงานกระดาษ ซึ่งมีปริมาณการผลิตประมาณ 40,000 – 60,000 เมตริกตันต่อปี

ตารางที่ 1 แสดงกำลังการผลิตแคลเซียมคาร์บอนเดตของผู้ประกอบการรายใหญ่

บริษัท	กำลังการผลิต (เมตริกตัน/ปี)	ผลิตภัณฑ์ (ชนิด/ขนาด)
1. บริษัท สุนิธรรมอเมริกาเคลือบ (ประเทศไทย) จำกัด	220,000	GCC/เล็กกว่า 10 ไมครอน และ 10 - 50 ไมครอน
2. กลุ่มบริษัท ศิลปาพิพิช จำกัด <ul style="list-style-type: none"> - บริษัท บุญคุณภาพ จำกัด - บริษัท ศิลปาพิพิชสระบุรี จำกัด 	100,000 70,000	GCC/10-50 ไมครอน และใหญ่กว่า 50 ไมครอน GCC/10-50 ไมครอน และใหญ่กว่า 50 ไมครอน
3. กลุ่มบริษัท สยามทินปูน จำกัด <ul style="list-style-type: none"> - บริษัท สยามทินปูน 35 จำกัด - บริษัท เอฟ.เอ็ม.ที. (ประเทศไทย) จำกัด - หจก. สามร้อยยอดอุดสาหกรรม 	60,000 54,000 40,000	GCC/10-50 ไมครอน และใหญ่กว่า 50 ไมครอน GCC/เล็กกว่า 10 ไมครอน GCC/ใหญ่กว่า 50 ไมครอน
4. บริษัท แคลเซียมโปรดักซ์ จำกัด	120,000	GCC/10-50 ไมครอน และใหญ่กว่า 50 ไมครอน
5. บริษัท อิมเมอร์ชันแวร์ จำกัด(อัลฟ้าไทยมิเนอรัล)	80,000	GCC/10-50 ไมครอน และใหญ่กว่า 50 ไมครอน
6. บริษัท ควอลิตี้มิเนอรัล จำกัด	80,000	GCC/10-50 ไมครอน และใหญ่กว่า 50 ไมครอน
7. บริษัท ไฮเทค สเปเชียลลิตี้ จำกัด (กลุ่มแอตราเวชั่นประเทศไทย)	50,000	PCC/เล็กกว่า 10 ไมครอน
กำลังการผลิตรวม	874,000	

ที่มา : ผู้ผลิต,BOI

การใช้ประโยชน์

จากคุณสมบัติที่ดีของแคลเซียมคาร์บอนเดตที่สามารถนำไปเป็นผงละเอียดได้ง่าย มีความเสถียรทางเคมีและไม่เป็นพิษ และคุณสมบัติพิเศษอื่นๆ โดยเฉพาะความขาวสูง (Brightness) และการดูดซับน้ำมันดี (Oil Absorption) ทำให้แคลเซียมคาร์บอนเดตสามารถนำไปใช้ในวงการอุตสาหกรรมได้อย่างกว้างขวาง เช่น อุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมยาง และ อุตสาหกรรมสี เป็นต้น

การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตในอุตสาหกรรมกระดาษ

ในเนื้อกระดาษจะประกอบไปด้วยโครงร่างทาง化ของเนื้อเยื่อไม้ Cellulose และรูขณาจลเล็กจำนวนมาก ที่ส่งผลต่อกุณสมบัติที่สำคัญของกระดาษในด้านความกึ่งแสงที่เกิดจากการกระจายแสงระหว่างเนื้อเยื่อไม้และอากาศที่รู้ขณาจลเล็ก ซึ่งขนาดของรูมักขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดของเนื้อเยื่อไม้ที่นำมาใช้ผลิตกระดาษ โดยปกติ ในกระบวนการหรือกรรมวิธีผลิตกระดาษ มักจะได้เนื้อเยื่อกระดาษซึ่งมีขนาดของรูในเนื้อกระดาษที่ใหญ่เกินไป ทำให้กระดาษไม่เทาแสง จึงต้องมีการเติมแคลเซียมคาร์บอเนตลงไป เพื่อให้เกิดความเหมะสมในการนำกระดาษไปใช้งาน ในอุตสาหกรรมกระดาษแคลเซียมคาร์บอเนตจะใช้เป็นตัวเติม (Functional Filler) ที่มีประโยชน์ในด้านช่วยปรับปรุงคุณสมบัติอื่น ๆ ด้วย ในขณะที่แร่ตัวเดิมอื่น ๆ จะใช้เป็นตัวเติมเพื่อเพิ่มปริมาณแต่เพียงอย่างเดียว (Extender Filler) และการเติมอนุภาคแคลเซียมคาร์บอเนตลงในเนื้อเยื่อกระดาษจะเป็นการช่วยทำให้ปริมาณการใช้เนื้อเยื่อไม้ลดลง ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนการผลิตกระดาษที่ลดลงด้วย แต่หากถ้าใช้ตัวเติมมากเกินไปจะทำให้ความแข็งแรงของกระดาษลดลง อัตราการใช้แร่ตัวเติมที่เหมาะสมคือร้อยละ 18-20 โดยน้ำหนักของเนื้อเยื่อกระดาษทั้งหมด และขนาดอนุภาคของตัวเติมในเนื้อเยื่อกระดาษที่เหมาะสม ควรมีขนาดอยู่ระหว่าง 0.3 - 2.5 ไมครอน

แคลเซียมคาร์บอเนตนอกจากจะใช้เป็นตัวเติมในกระดาษแล้ว ยังสามารถนำมาใช้เป็นตัวเคลือบทำให้ผิวกระดาษเรียบได้อีกด้วย ซึ่งจะทำให้กระดาษมีคุณสมบัติด้านการดูดซับน้ำมีกี การพิมพ์ Solid Printing Areas การพิมพ์ Half-Tones และการพิมพ์สีสดชื่น การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตเป็นตัวเคลือbm ก็จะนำไปผสมกับอนุภาคอื่น ๆ ได้แก่ แร่ไททาเนียมไดออกไซด์ แร่ดินขาว อนุภาคพลาสติก โดยใช้สารจำพวกโปรเจင์ หรือแป้งที่ละลายได้ หรือการ เป็นตัวผสานหรือตัวเชื่อม ซึ่งจะทำให้ส่วนผสมของตัวเคลือบและกระดาษเข้ากันได้ดี แคลเซียมคาร์บอเนตใช้ในอุตสาหกรรมกระดาษและเยื่อกระดาษ ประเภทต่าง ๆ เช่นกระดาษพิมพ์เขียน กระดาษอาร์ตมันและกระดาษที่ใช้ในสำนักงาน กระดาษถ่ายเอกสาร กระดาษโนรียา กระดาษสีส่องพิมพ์ทุกชนิด รวมทั้งกระดาษกล่องบรรจุภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ

การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตในอุตสาหกรรมสี

ในอุตสาหกรรมสีใช้แคลเซียมคาร์บอเนตเป็นตัวเติม (Filler) ที่สำคัญโดยมีคุณสมบัติทำให้มีความต่อเนื่องและเป็นเนื้อดีกวากันออกจากน้ำแคลเซียมคาร์บอเนตยังใช้แทนไกทานาเมี่ยมไดออกไซด์ (TiO_2) ซึ่งมีราคาสูงกว่า เพื่อทำให้มีความเงามากขึ้น โดยเฉพาะสีที่ใช้ในงานก่อสร้างอาคาร สีที่ใช้ในงานตกแต่ง ส่วนสีที่ใช้ในงานจราจรบนถนนแคลเซียมคาร์บอเนตเป็นทั้งตัวเติมและตัวเพิ่มปริมาณในเนื้อสี

การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตในอุตสาหกรรมพลาสติก

ในอุตสาหกรรมพลาสติกแคลเซียมคาร์บอเนตถูกนำไปเป็นตัวเติม (Filler) มากกว่าตัวเติมชนิดอื่น พลาสติกที่ใช้แคลเซียมคาร์บอเนตชนิด PCC เคลือบด้วย Resin เป็นตัวเติมจะรับแรงกระแทกได้ดีและมีสภาพผิวสม่ำเสมอ นอกจากนี้ แคลเซียมคาร์บอเนตยังมีความขาวสูง (High Brightness) มีดัชนีการหักเห (Refractive Index) ใกล้เคียงกับสารพลาสติก แคลเซียมคาร์บอเนตที่ใช้ในอุตสาหกรรมพลาสติกส่วนใหญ่เป็นชนิด GCC ที่ได้จากการบด

คุณสมบัติที่เหมาะสมของแคลเซียมคาร์บอเนตสำหรับปูร์เจ๊อพลาสติกให้ดีขึ้นเมื่องานนี้ มีความบริสุทธิ์สูง ไม่มีโลหะที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยา ไม่เก่าดัดตัวกันเป็นกลุ่มก้อน ไม่ดูดซึมน้ำได้แต่ อื่น ๆ และมีพื้นผิวจำเพาะตัว มีความขาวสูง ไม่กัดกร่อนชิ้นงานของเครื่องจักร กระจายตัวได้ดี ลดการหดตัว ปูร์เจ๊อพลาสติกของชิ้นงาน เพิ่มการรับแรง ไม่มีพิษ ไม่มีกีลิน ทนความร้อนได้สูงถึง 600 องศาเซลเซียส ด้วยคุณสมบัติของแคลเซียมคาร์บอเนตที่ดูดซึมน้ำมันได้ดี สามารถนำไปเคลือบผิวของพลาสติก ทำให้พลาสติกมีคุณสมบัติ มีความเงางามหรือความมันเพิ่มขึ้น มีคุณสมบัติต้านทานไฟฟ้าดีขึ้น ทนทานต่อแรงบีบอัด ควบคุมการหดตัวของพลาสติก ทำให้ผลิตภัณฑ์จากพลาสติกทันสมัย ต่อสภาพภูมิอากาศมากขึ้น สำหรับพลาสติกที่มีแคลเซียมคาร์บอเนตเป็นส่วนประกอบที่พบเห็นโดยทั่วไปได้แก่ งานปิดดูมล้อรถยนต์ แผ่นพลาสติกปิดหน้าปั๊ดรถยนต์ แผ่นยางกันน้ำ กระเบื้องยาง พลาสติกที่ใช้เคลือบลวดหรือสายไฟ งานไมโครเวฟ ภาชนะใส่อาหารชนิดเมลามีน และแผ่นพิล์มพลาสติกที่ใช้ในผ้าอ้อม ผ้าอนามัย และทางการแพทย์ รวมทั้งในผลิตภัณฑ์ PVC ชนิดต่าง ๆ เช่น หนังเทียม พลาสติกหุ้มสายไฟและสายโทรศัพท์ ท่อพีวีซี พีบี ประดู่พีวีซี เม็ดพลาสติก พลาสติกวิศวกรรมในรถยนต์ ชิ้นส่วนโทรศัพท์ คอมพิวเตอร์

การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตในอุตสาหกรรมยาง

ในอุตสาหกรรมยางใช้แคลเซียมคาร์บอเนตเป็นตัวเติม (Filler) ซึ่งใช้มากใน การผลิตยางรถยก ถุงมือยาง และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากยางชนิดอื่น ๆ เช่น ยางใน และยางนอกรถยก รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน รองเท้า รวมทั้งสายพานสำหรับ ลำเลียงขันถ่ายสินค้า

การใช้แคลเซียมคาร์บอเนตในอุตสาหกรรมอื่น ๆ

- อุตสาหกรรมปูร์เจ๊และสารปูร์เจ๊ความเป็นกรดของดิน เพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตร ทั้งนี้ เพราะแคลเซียมคาร์บอเนตมีคุณสมบัติเป็นด่างสูง ไม่เป็นพิษต่อพืชและสิ่งแวดล้อม และมีราคาถูก จึงมีการนำไปใช้เป็นสารปูร์เจ๊สกัดพืช แกดันเบรี้ยวหรือปูร์เจ๊ที่มีความเป็นกรดสูง เพื่อให้มีคุณสมบัติเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

- อุดสาหกรรมอาหารสัตว์ โดยอาศัยคุณสมบัติที่ไม่เป็นพิษของแคลเซียมคาร์บอเนต จึงนำไปผสมอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มแร่ธาตุในสารอาหาร
- ใช้ทำยาสีฟัน ผงซักฟอก กระสอบปุ๋ย และเวชภัณฑ์ต่าง ๆ

การนำเข้า

การแข่งขันด้านราคาและตลาดของผู้ผลิตแคลเซียมคาร์บอเนตของโลกอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากวัตถุที่ใช้ในการผลิตแคลเซียมคาร์บอเนตมีแหล่งบริมาณสำรองจำนวนมาก กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของโลก การผลิตเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายภูมิภาคต่างๆ จะมีความคุ้มค่าต่ำในด้านของต้นทุนการขนส่ง ดังนั้นการผลิตแคลเซียมคาร์บอเนตทั่วโลกส่วนใหญ่จึงเป็นการผลิตเพื่อป้อนตลาดในแต่ละภูมิภาค โดยเน้นการลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำกว่ารายรื่นและเพิ่มคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ให้มีความแตกต่าง โดยการใช้เทคโนโลยีในการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและการใช้สารเคมีอ่อนโยน เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ให้มีความแตกต่างและคุณภาพดีขึ้น เช่น ความละเอียดความขาว การดูดซับน้ำมัน ทำให้การนำเข้าและการส่งออกผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตของไทยอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก ในช่วงปี 2540 - 2547 การนำเข้าผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนต มีปริมาณค่อนข้างน้อยไม่เกินร้อยละ 1 ของกำลังการผลิตรวมทั้งประเทศ โดยมีปริมาณการนำเข้าไม่เกิน 10,000 เมตริกตัน ราคานำเข้าเฉลี่ยร่วยค่าขันส่งอยู่ระหว่าง 12,000 - 16,000 บาท ต่อมetricตัน การนำเข้าผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา มีปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพียงเล็กน้อย โดยในปี 2544 การนำเข้าผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตชนิดดุดของไทยมีปริมาณ 7,520 เมตริกตัน มูลค่า 119.0 ล้านบาท ปี 2545 การนำเข้าผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 7,971 เมตริกตัน มูลค่า 121.1 ล้านบาท ปี 2546 การนำเข้าผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตมีปริมาณ 8,686 เมตริกตัน มูลค่า 136.2 ล้านบาท และในปี 2547 การนำเข้าผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตมีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 9,731 เมตริกตัน มูลค่า 140.5 ล้านบาท ซึ่งเป็นแคลเซียมคาร์บอเนตที่ไม่มีการผลิตในประเทศไทย เนื่องจากไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน ส่วนใหญ่เป็นแคลเซียมคาร์บอเนตที่มีความบริสุทธิ์สูงเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร ยา เวชภัณฑ์ และเครื่องสำอาง แหล่งนำเข้าที่สำคัญได้แก่ ญี่ปุ่น และมาเลเซีย ร้อยละ 49.23 และ 26.20

ตารางที่ 2 แสดงการนำเข้าแคลเซียมคาร์บอเนต ตั้งแต่ปี 2544 - 2547

ประเทศ	ปี 2544		ปี 2545		ปี 2546		ปี 2547	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1. ญี่ปุ่น	2,963	50.5	3,619	57.8	4,244	70.6	4,791	82.1
2. มาเลเซีย	2,551	50.0	2,641	45.0	2,478	39.4	2,550	31.4
3. จีน	944	3.8	813	3.6	1,342	6.2	1,590	7.0
4. ไทรหัวนัน	220	2.6	533	5.2	206	7.9	252	2.8
5. สหรัฐอเมริกา	41	1.4	159	5.0	219	6.8	269	9.4
6. เมียนมาร์	22	1.4	29	1.7	15	2.6	47	3.6
7. ฝรั่งเศส	340	4.8	7	0.5	22	1.2	39	1.3
8. อื่นๆ	439	4.5	170	2.3	160	1.5	164	2.9
รวม	7,520	119.0	7,971	121.1	8,686	136.2	9,731	140.5

ที่มา : กรมศุลกากร

ปริมาณ : เมตริกตัน, มูลค่า : ล้านบาท

ของปริมาณการนำเข้าแคลเซียมคาร์บอนเนตในปี 2547 แต่เมื่อพิจารณาด้านราคาก็จะเห็นว่าราคานำเข้าค่อนข้างสูงกว่าในประเทศโดยเฉพาะการนำเข้าจากประเทศเยอรมนีราคา 76,595 บาทต่อ เมตริกตัน แต่นำเข้าในปริมาณเพียงเล็กน้อยและเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีการผลิตในประเทศไทยไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตและผลิตภัณฑ์ในประเทศ

การส่งออก

การส่งออกแคลเซียมคาร์บอนเนตนั้น นอกจากปัจจัยด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ในแต่ละ แหล่งจะเป็นตัวกำหนดแล้ว การขนส่งและระยะเวลา ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดราคาใน การส่งออก ดังนั้นการผลิตและการใช้แคลเซียมคาร์บอนเนตของแต่ละประเทศจึงมุ่งเน้นเพิ่งพิ่ง วัสดุดีในประเทศเป็นหลัก ทำให้การขยายตัวของตลาดส่งออกแคลเซียมคาร์บอนเนตเป็นเรื่องที่ ค่อนข้างยาก การส่งออกเมื่อเทียบกับการผลิตจึงมีถึงร้อยละ 5 ซึ่งส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 ของปริมาณการส่งออกแคลเซียมคาร์บอนเนตทั้งหมดในประเทศไทย เป็นการส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงที่ไม่มีการผลิตหรือผลิตได้ไม่เพียงพอ กับความต้องการ ซึ่งปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี 2540 - 2547 อยู่ระหว่าง 10,000 - 55,000 เมตริกตัน และเป็น ผลิตภัณฑ์ที่เกรดไม่สูงมากนัก ราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3,000 - 5,000 บาทต่อเมตริกตัน ในปี 2544 การส่งออกผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตมีปริมาณ 30,240 เมตริกตัน มูลค่า 140.0 ล้านบาท ปี 2545 การส่งออกเพิ่มขึ้นเป็น 36,815 เมตริกตัน มูลค่า 142.7 ล้านบาท ในปี 2546 การส่งออกเพิ่มขึ้นอีกเป็น 48,025 เมตริกตัน มูลค่า 255.0 ล้านบาท และในปี 2547 การส่งออกผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตมีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 55,769 เมตริกตัน มูลค่า 307.2 ล้านบาท ตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอนเนตของไทยอันดับหนึ่งได้แก่ อินเดีย มีปริมาณการส่งออก 11,040 เมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 19.80 ของปริมาณการส่งออกแคลเซียมคาร์บอนเนตในปี 2547 รองลงมาได้แก่ มาเลเซีย เวียดนาม และกัมพูชา มีปริมาณการส่งออก 8,886 7,602 และ 6,907 เมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 15.93 13.63 และ 12.38 ของ ปริมาณการส่งออกแคลเซียมคาร์บอนเนตในปี 2547 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงการส่งออกแคลเซียมคาร์บอนเนต ตั้งแต่ปี 2544 - 2547

ประเทศ	ปี 2544		ปี 2545		ปี 2546		ปี 2547	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1. อินเดีย	7,164	59.1	11,711	43.4	12,632	44.0	11,040	34.5
2. เวียดนาม	7,611	29.5	6,007	23.7	7,380	38.9	7,602	40.4
3. พม่า	3,634	12.3	3,306	11.5	2,614	7.5	4,484	12.4
4. บังกลาเทศ	3,511	9.7	3,727	10.6	5,105	14.0	4,084	9.4
5. พิลิปปินส์	1,311	4.0	1,020	2.8	1,041	3.2	565	2.2
6. กัมพูชา	1,504	2.7	2,439	4.1	5,717	9.4	6,907	11.8
7. มาเลเซีย	227	1.1	346	2.4	3,916	73.1	8,886	97.7
8. ญี่ปุ่น	11	0.04	1,038	15.8	1,406	21.7	1,785	20.2
9. จีน	1,436	6.4	1,368	7.2	1,186	7.0	258	0.8
10. ลาว	1,380	3.7	1,991	4.3	2,071	4.9	2,191	5.3
11. อื่นๆ	2,631	11.5	3,862	16.9	4,957	31.3	10,723	79.8
รวม	30,420	140.0	36,815	142.7	48,025	255.0	55,769	307.2

ที่มา : กรมศุลกากร

ปริมาณ : เมตริกตัน, มูลค่า : ล้านบาท

ราคายาลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนต

ราคายาลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตจะมีหลากหลายและแตกต่างกันมากระหว่างผู้ผลิตแต่ละราย เนื่องจากผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตมีหลายชนิด ซึ่งแต่ละชนิดจะมีคุณภาพที่แตกต่างกัน ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อราคายาลิตภัณฑ์ได้แก่

1. ขนาดของอนุภาคของยาลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนต ยาลิตภัณฑ์ที่มีขนาดอนุภาคขนาดเล็กจะมีราคาสูงกว่ายาลิตภัณฑ์ที่มีอนุภาคขนาดใหญ่ โดยทั่วไปขนาดอนุภาคของยาลิตภัณฑ์จะอยู่ระหว่าง 0.3 – 147 ไมครอน

2. ความบริสุทธิ์ของยาลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนต ยาลิตภัณฑ์ที่มีความบริสุทธิ์สูง จะมีราคาสูงกว่ายาลิตภัณฑ์ที่มีความบริสุทธิ์ต่ำ โดยทั่วไปยาลิตภัณฑ์ที่มีความบริสุทธิ์สูงจะต้องมีองค์ประกอบของแคลเซียมคาร์บอเนตไม่ต่ำกว่า 98 เปอร์เซ็นต์

3. ความขาวของยาลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนต ยาลิตภัณฑ์ที่มีความขาวสูงจะมีราคาสูงกว่า โดยทั่วไปยาลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูงจะมีความขาว (Brightness) ไม่ต่ำกว่า 94 เปอร์เซ็นต์

4. คุณสมบัติอื่น ๆ ตามความต้องการของตลาดเฉพาะแต่ละอุตสาหกรรม เช่น ยาลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตในของรูป Slurry เพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมกระดาษ การเคลือบผิวแคลเซียมคาร์บอเนต เพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมยาง และการผสมแคลเซียมคาร์บอเนตกับเม็ดพลาสติกให้อยู่ในรูป Calcium Carbonate Compound เพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมพลาสติกและอุตสาหกรรมพิมพ์ชี

5. น้ำจัจย์อื่น ๆ เช่น สภาพเคมีภูมิและสภาพการแข่งขันของตลาด

จากการเก็บข้อมูลจากผู้ผลิตในระหว่างปี 2545 ราคายาลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตของไทยจะอยู่ในช่วงตั้งแต่ 400 บาทจนถึง 8,000 บาทต่อมetricตัน ขึ้นอยู่กับคุณภาพของแต่ละยาลิตภัณฑ์ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงราคายาลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตของไทย จำแนกตามคุณภาพและเกรด

ขนาดอนุภาค (ไมครอน)	แคลเซียมคาร์บอเนต (%)	ความขาว	การนำไปใช้ประโยชน์	ราคา (บาท/ตัน)
0.3 – 1	98.5	>95	อุตสาหกรรมกระดาษในรูป Slurry 65 – 75%solid	5,000-8,000
1 – 2	98.5	> 95	อุตสาหกรรมกระดาษเกรดสูง อุตสาหกรรมสีเกรดสูง อุตสาหกรรมพลาสติกเกรดสูง	3,000-5,000 2,500-5,000
2 – 3	98.5	> 95	อุตสาหกรรมสี อุตสาหกรรมพลาสติกและพิมพ์ชี อุตสาหกรรมยาง เสื่อน้ำมัน Wall Paper กระสอบปุ๋ย ถุงพลาสติก	1,500-2,000 1,000-1,500
5	98	> 94	อุตสาหกรรมสีเกรดต่ำ	1,000-1,500
45(325 เมช.)	98	> 94	ผงซักฟอก ยาสีฟัน อุตสาหกรรมยาง	800-1,000
147(100 เมช.)	98	> 94	อาหารสัตว์และปุ๋ย	400-600

ที่มา : ผู้ประกอบการ

สถานการณ์แคลเซียมคาร์บอเนตต่างประเทศ

ในเอเชีย อุตสาหกรรมต่างๆ กำลังมีการพัฒนาอย่างมากทำให้ผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนต เป็นที่ต้องการสูง แต่ผู้ผลิตส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ผลิตรายย่อยโดยใช้วิธีการบดแคลเซียมคาร์บอเนต จากธรรมชาติ ซึ่งคุณภาพของผลิตภัณฑ์จะไม่สูง ราคากลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตชนิดบด จึงค่อนข้างต่ำ ส่วนผู้ผลิตแคลเซียมคาร์บอเนตชนิดตอกผลึก (PCC) ซึ่งผลิตจากโรงงาน Sattlelite Plant มีเพียงไม่กี่รายซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในประเทศไทยญี่ปุ่น

ในญี่ปุ่นผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นแคลเซียมคาร์บอเนตชนิดบด (GCC) จากชอล์ก (Chalk) เนื่องจากมีปริมาณสำรองสูงและพบระยะห่างอยู่หัวมีภูเขาญี่ปุ่น ตลาดของแคลเซียมคาร์บอเนตจะ ขึ้นอยู่กับราคาจากตลาดในลอนดอน ประเทศอังกฤษเป็นหลัก โดยผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนต ชนิดบด (GCC) จะมีราคาอยู่ระหว่าง 2,000 - 7,000 บาทต่อมترิกตัน ส่วนแคลเซียมคาร์บอเนต ชนิดตอกผลึก (PCC) อยู่ระหว่าง 24,000 - 30,000 บาทต่อมترิกตัน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงราคาผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตของตลาดแร่ประเทศอังกฤษ

ชนิดผลิตภัณฑ์	คุณภาพผลิตภัณฑ์	ราคากลิตภัณฑ์	
		ปอนด์ต่อมetrิกตัน	บาทต่อมetrิกตัน
GCC	chalk,uncoated	30-52	2,042.42-3,541.14
	coated,fine grade	80-103	5,447.90-7,014.18
PCC	Uncoated	300-390	20,429.64-26,558.53
	Coated	300-417	20,429.64-28,397.20

ที่มา : Industrial Minerals, December 2002

หมายเหตุ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ เดือนธันวาคม 2545 1 ปอนด์ = 68.0988 บาท

ในสหราชอาณาจักรผลิตแคลเซียมคาร์บอเนตส่วนใหญ่เป็นแคลเซียมคาร์บอเนตชนิดตอกผลึก (PCC) ซึ่งผลิตจากโรงงาน Sattlelite Plant โดยตลาดและการแข่งขันเป็นของผู้ผลิตรายใหญ่ๆ โดยผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตชนิดบด (GCC) จะมีราคาอยู่ระหว่าง 5,000 - 9,000 บาท ต่อมetrิกตัน ส่วนแคลเซียมคาร์บอเนตชนิดตอกผลึก (PCC) จะมีราคาอยู่ระหว่าง 11,000 - 36,000 บาทต่อมetrิกตัน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงราคาผลิตภัณฑ์แคลเซียมคาร์บอเนตของตลาดแร่ประเทศสหราชอาณาจักร

ชนิดผลิตภัณฑ์	คุณภาพผลิตภัณฑ์	ราคากลิตภัณฑ์	
		ดอลลาร์ต่อมetrิกตัน	บาทต่อมetrิกตัน
GCC	5-7 microns	121-176	5,213.23-7,582.87
	0.5-2 microns	154-319	6,635.01-13,743.96
	1.5 microns high brightness for paper	187-198	8,056.81-8,530.73
PCC	0.4-1 microns,fine grade	275-297	11,848.24-12,796.10
	0.02-0.36 microns ultrafine grade,surface treated	412.5-825	17,772.37-35,544.72

ที่มา : Industrial Minerals, December 2002

หมายเหตุ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ เดือนธันวาคม 2545 1 ดอลลาร์ = 43.0845 บาท

แนวโน้ม

ในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมาภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศโดยรวมขยายตัวเพิ่มขึ้นจากการใช้นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐที่ส่งผลให้กำลังซื้อในประเทศเพิ่มขึ้นหรือการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้แคลเลชั่นคาร์บอนเดทซึ่งเป็นวัตถุดิบขั้นกลางที่มีคุณสมบัติหลักหลายแห่งที่จะนำไปใช้ในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมได้หลายชนิดขยายตัวตามไปด้วยประกอบกับแคลเลชั่นคาร์บอนเดทมีราคาถูกและสามารถใช้ทดแทนวัตถุดิบชนิดอื่นได้ดี

ทิศทางของอุตสาหกรรมที่ใช้แคลเลชั่นคาร์บอนเดทเป็นวัตถุดิบมีแนวโน้มขยายตัวเดี๋ยวนี้ทั่วโลกในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้นแคลเลชั่นคาร์บอนเดทจึงมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับอุตสาหกรรมที่ใช้แคลเลชั่นคาร์บอนเดทเป็นวัตถุดิบด้วยเช่นกัน

บรรณานุกรม

- ปฏิภาณ บุญยะประภัตร (2530) “แคลเลชั่นคาร์บอนเดท” เอกสารเรื่องอุตสาหกรรมฉบับที่ 2 สถาการเมืองแร่ จำนวน 103 หน้า
- รศ.ดร. สร่า ตั้งชวาลและคณะ (2543) รายงานหลักฉบับสมบูรณ์เรื่อง “โครงการจัดทำแผนการจัดการผลิตและใช้หินอุตสาหกรรมเพื่อก่อสร้าง” จำนวน 223 หน้า
- กองการเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรรมชาติ “ปริมาณสำรองแหล่งหินทั่วประเทศ (แหล่งหิน ที่กรมสิทธิ์ ประเทศไทยบัตร คำขอ)” กองการเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 107 หน้า
- Peter Harben “CaCO₃ in paper PCC versus the competition” Industrial Mineral, March 1998
- “Minerals in paper” Industrial Mineral, May 2001
- Minerals prices, Industrial Mineral, December 2002
- กowitz ศาสตราจารย์และวางแผน กรมทรัพยากรธรรมชาติ “คุณลักษณะของแร่ตามมาตรฐานการใช้งานและมาตรฐานการซื้อขายในตลาดแร่”

จัดพิมพ์โดย
สำนักงานเลขานุการกรม
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่
ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 3555, 0 2202 3565
โทรสาร 0 2644 8746
www.dpim.go.th
e-mail : pr@dpim.go.th